

Sika-alan eläntautirahaston suunnittelutoimenpiteet

Ina Toppari

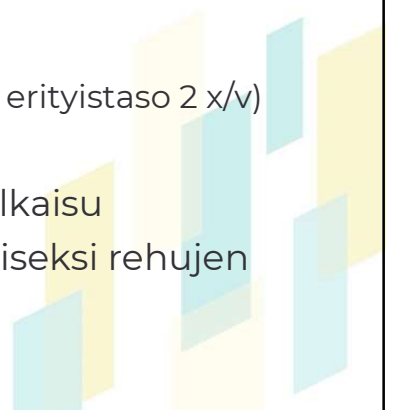
Toiminnanjohtaja, Eläinten terveys ETT ry

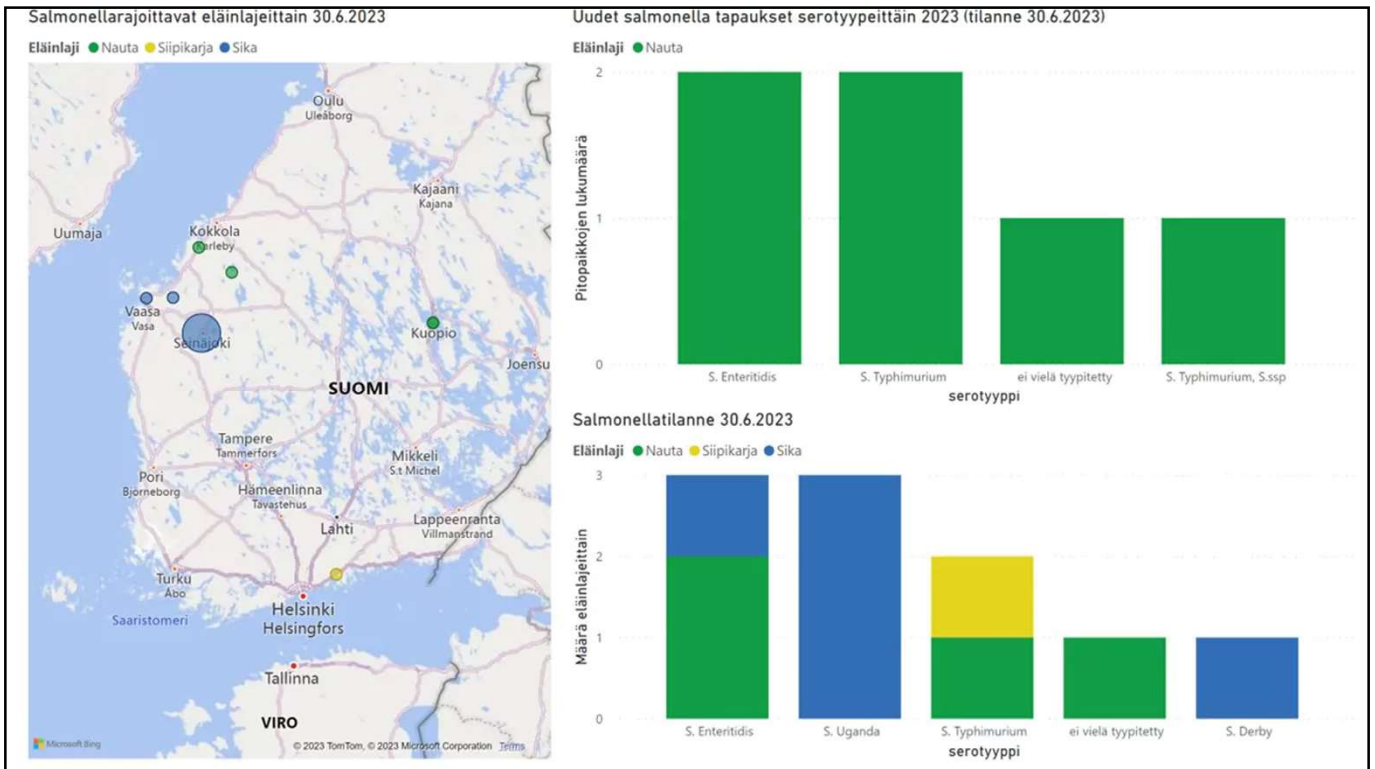
1

Elinkeinoon toimet salmonellan vastustamiseksi

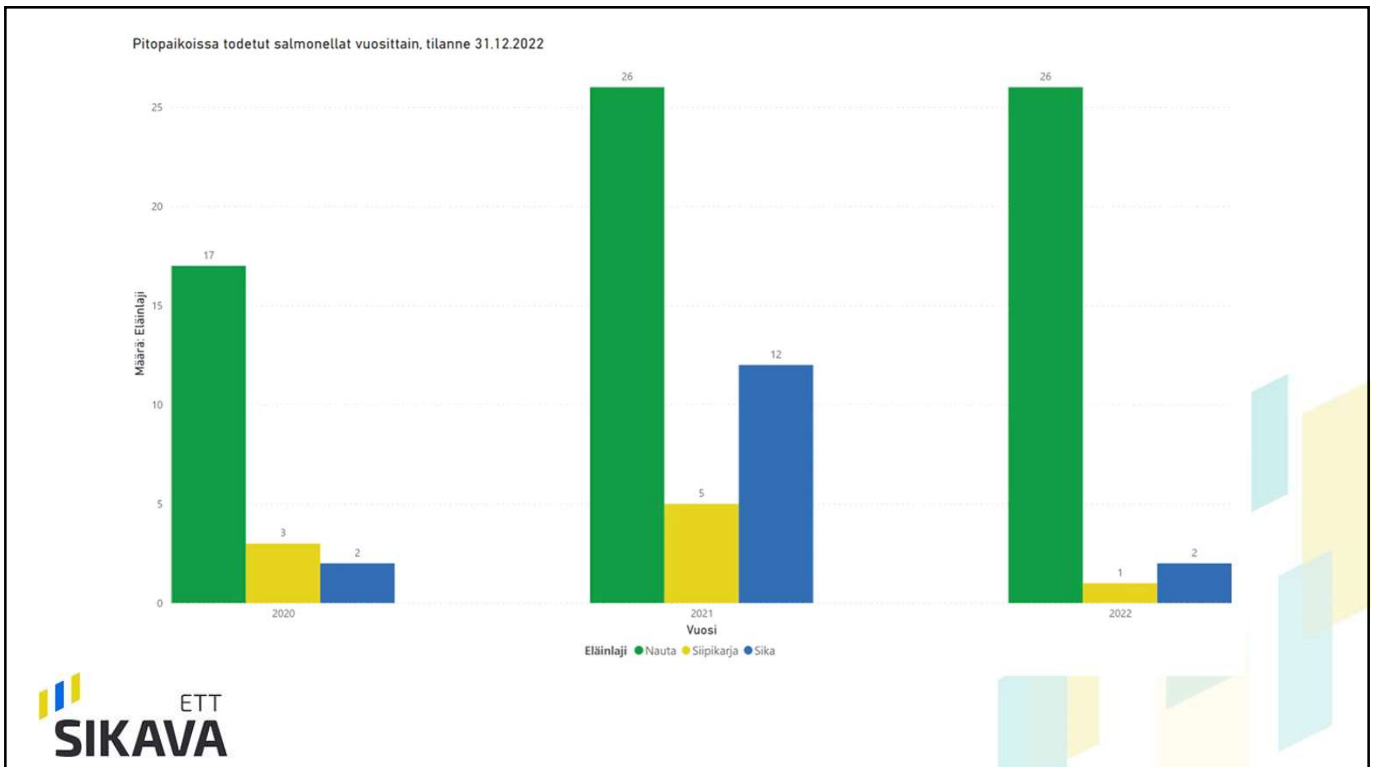
- 1990-luvun lopussa mukana ryhmävakuutusten kehittämisessä ja suojeleuohjeiden laatimisessa
- Valtakunnalliset terveydenhuolto-ohjelmat ohjeistavat/vaativat salmonellan vastustusta
  - Tautisuojausvaatimukset
  - Näytteiden otto tilalta (Sikavan vaatimus 5 v – 3 v, erityistaso 2 x/v)
- Saneerausosaaminen ja resurssi
- Salmonellatilanteen seuraaminen ja tietojen julkaisu
- Positiivilistatoiminta salmonellariskin hallitsemiseksi rehujen ja rehuaineissa

2

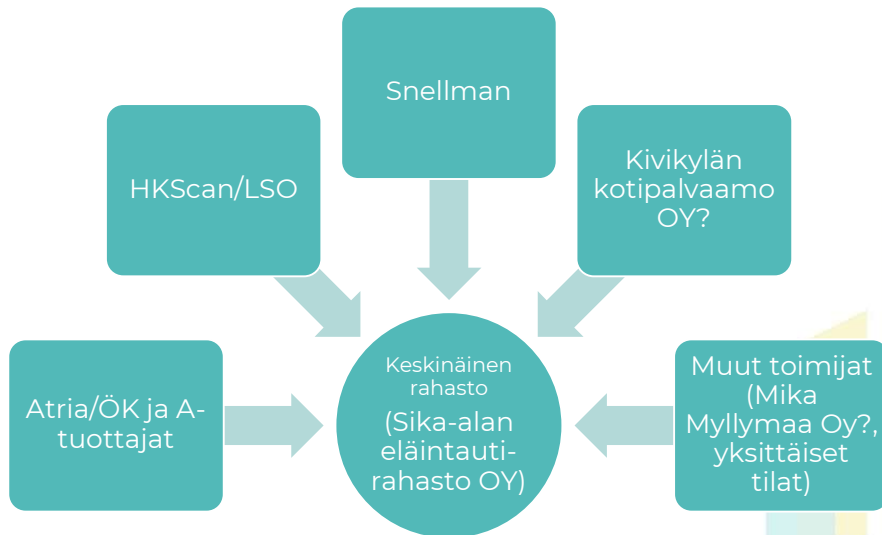

3

4

Ehdotus sika-alan eläintautirahaston perustamiseksi –liittyminen kaikille mahdollista

Teurastamoalan yritykset/Hankinta-
osuuskunnat

Sika-alan eläintautirahasto OY
•Rahaston hallinnointi

Yhtiö-
järjestys

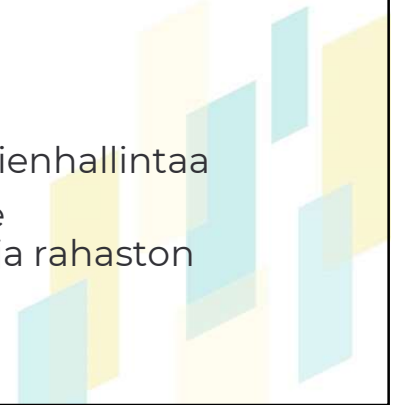
Rahaston
säännöt

- ETT ry jää tässä vaiheessa perustajatahojen ulkopuolelle
  - Voi toimia OY:n hallituksessa
    - Voi tuottaa hallintopalveluita OY:lle ostopalveluna
      - Rahastonhoitaja?, TJ?
      - Tautisuojausten auditoinnit tiloille?

Sika-alan eläintautirahasto OY - yhtiöjärjestys

2 § Yhtiön toimiala

- edistää ihmisten ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia
  - Elintarviketurvallisuus ja kansanterveys
  - Eläinten terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen
  - Tautisuojausten tason edistäminen:
    - Maksuluokat
    - Ohjeet, koulutus, neuvonta
- edistää sika-alan yrittäjien keskinäistä tautiriskienhallintaa
- korvata rahastoon liittyneille sika-alan yrittäjille eläintautien/salmonellan aiheuttamia vahinkoja rahaston sääntöjen mukaan

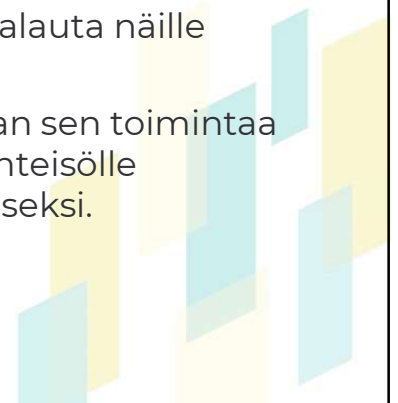

7

Sika-alan eläintautirahasto OY - yhtiöjärjestys

3 § Yhtiön tarkoitus ja varojen jako

- Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa
  - voitto käytetään ensisijaisesti rahaston toiminnan ylläpitämiseen
- Yhtiö ei jaa osakkeenomistajilleen osinkoja eikä palauta näille varoja...
- Yhtiön purkautuessa... nettovarallisuus luovutetaan sen toimintaa jatkavalle yhteisölle tai muulle yleishyödylliselle yhteisölle kotimaisten tuotantoeläinten terveyden edistämiseksi.

8

Erityisesti huomioitua

- Osakeyhtiön tulisi tuottaa voittoa, ellei yhtiöjärjestyksessä toisin määrätä
- Tuloverolaki -> yleishyödyllinen yhteisö
  - Toimii yleiseksi hyväksi -> salmonellan vastustaminen kansanterveyden hyväksi
  - Toiminta ei ole rajattua, kuka tahansa voi liittyä
  - Ei tuota taloudellista etua osallisille

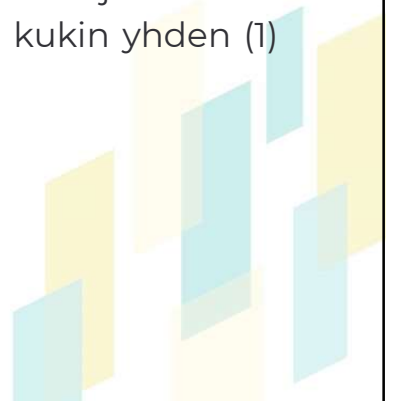

9

Sika-alan eläintautirahasto OY - yhtiöjärjestys

4 § Hallitus

- Yhtiöllä on hallitus, johon kuuluu
  - varsinaisia jäseniä sekä näiden henkilökohtaiset varajäsenet.
  - MTK ry, ETT ry (ja sika-alan yrittäjät) valitsevat kukin yhden (1) hallituksen jäsenen.

10

Sika-alan keskinäisen eläintautirahaston säännöt

2 § Rahaston peruspääoman muodostaminen

- Rahaston varallisuus muodostuu liha-alan yritysten/hankintaosuuskuntien sijoittamasta **peruspääomasta** ja rahastoon vuosittain liittyvien sika-alan yrittäjien **vuosimaksuista**.

3 § Rahaston tarkoitus

- Rahaston tarkoituksena on toimia [laki keskinäisistä eläintautirahastoista] mukaisena **keskinäisenä korvausrahastona**. Rahasto korvaa rahastoon liittyneille sika-alan yrittäjille **salmonellavahinkoja**.

11

Sika-alan keskinäisen eläintautirahaston säännöt

4 § Rahaston jäsenyys

Rahastoon voidaan hyväksyä jäseniksi alkutuotannossa toimivia sika-alan yrittäjiä, jotka:

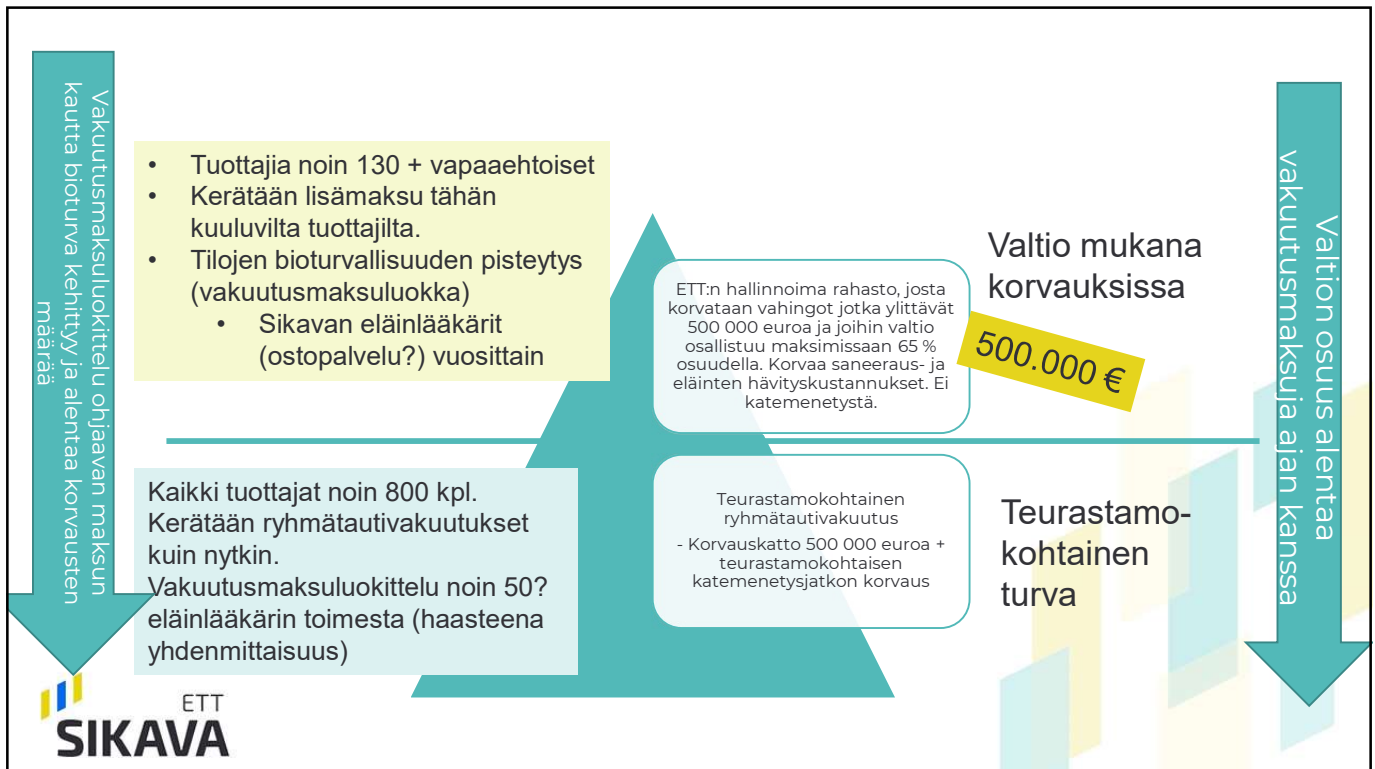
1. Täyttävät tautisuojauskatselmoinnissa havaitut kriteerit
2. Hyväksyvät arviointikäyntien sisällön ja ohjeistukset
3. Toiminnalle on voimassa oleva eläintautivahinkovakuutus joko ryhmä- tai tilakohtaisena vakuutuksena

6 § Rahaston hallinto

Rahastoa hoitaa hallitus, jonka muodostaa Sika-alan eläintautirahasto Oy:n hallitus.

12

13

Eläintautirahastoon liittyisivät isoimmat tilat (n. 120-130 kpl)

Eläinmääräkriteerit

- Yli 300 emakkoa
- Yli 2200 lihasikapaikkaa
- Yli 150 emakon yhdistelmä
- Näiden tilojen vahinkomaksimi ryhmävakuutuksesta **500 000 euroa, eläintautirahastosta korvattaisiin 500 000 euron yli menevä osuus**
- Näiltä riskitiloilta kerättäisiin maksut teurastamoiden **ryhmätautivakuutuksen päälle**

Tavoitteet

- Ryhmätautivakuutusten vakuutusmaksut ↓
- Kehittää ja parantaa tilojen tautisuojausten tasoa
  - maksut kytkettäisiin riskiluokkiin, luokkien pitopaikkakohtainen auditointi tasapuolisesti
  - Sikavan/ostopalvelusopimuksin 2 eläinlääkärinä

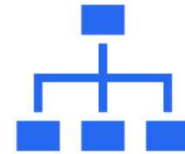
14

Riskiluokituksen tavoitteet ja perusta

Tartuntariskin aleneminen

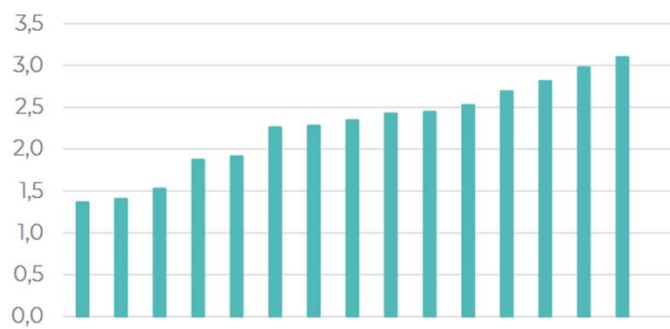
tautisuojausasiat

Vahingon minimoiminen

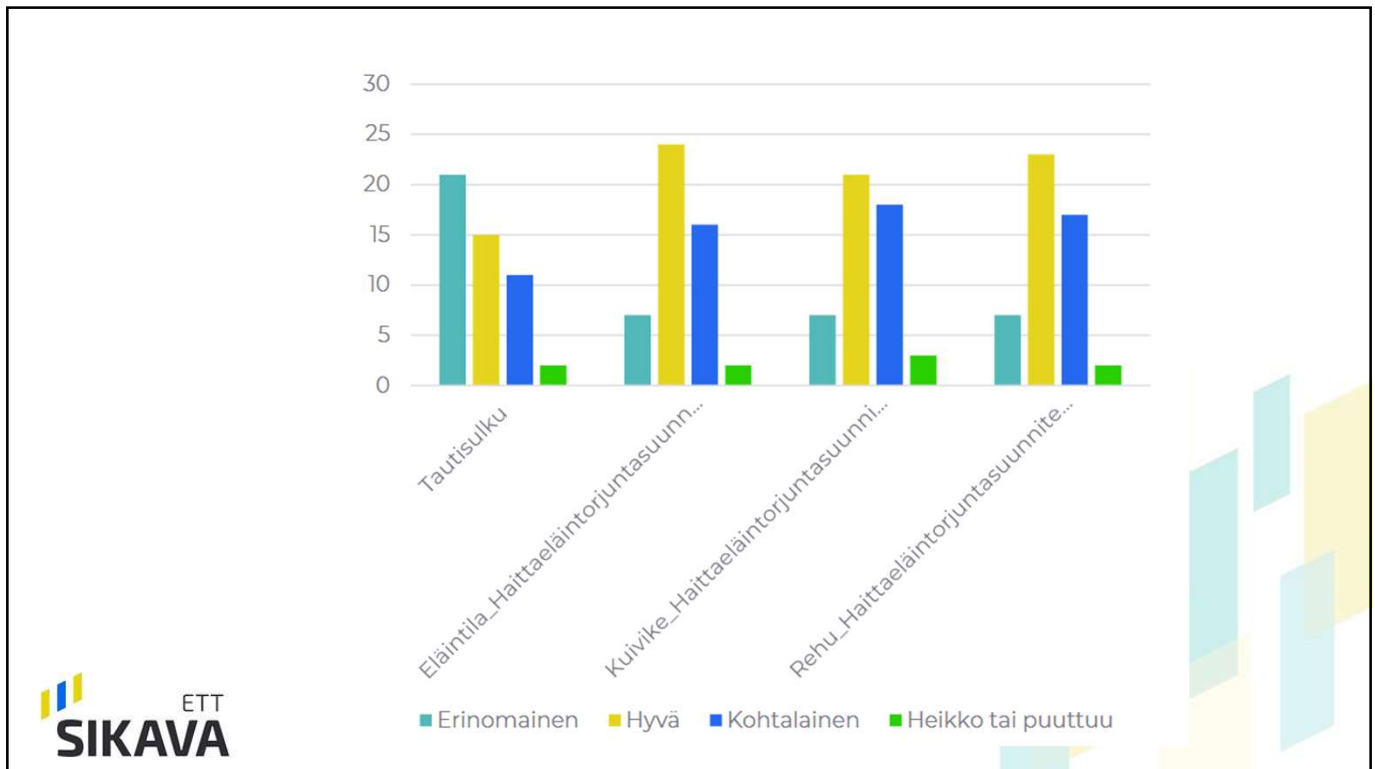
Saneerattavuus (rakenteet)
Epidemiologiset yksiköt (toimiva
sisäinen tautisuojaus ja osastointi)

15

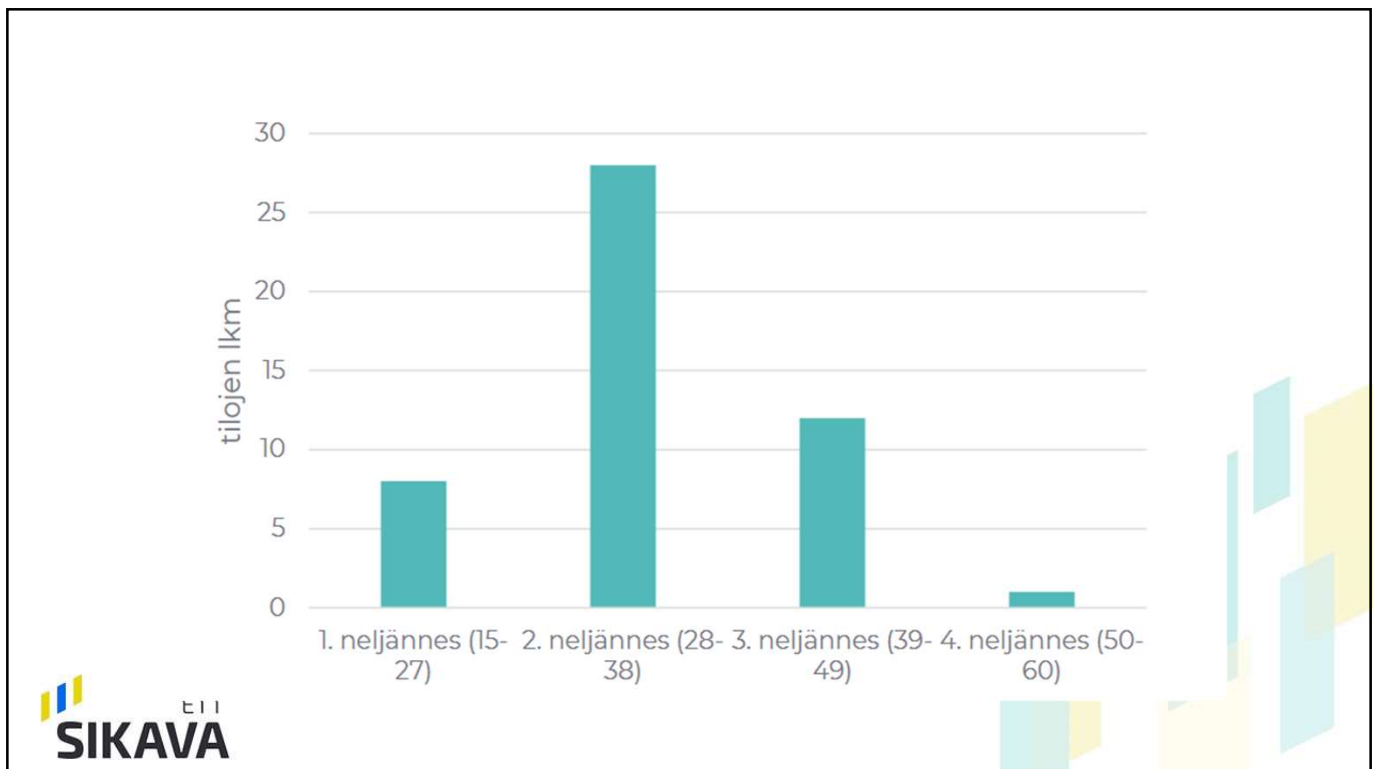

16

17

18

Taulukko 1. Keskiarvot ja ero edeltävään luokkaan: tautisulku ja haittaeläinten-
torjuntasuunnitelma

	Haittaeläintorjuntasuunnitelma			
	Tautisulku	Eläntila	Kuivikevarastointi	Rehu ja varastointi
1. neljännes	1,3	1,5	1,5	1,5
2. neljännes	1,7	2,2	2,2	2,2
3. neljännes	2,7	3,1	3,3	3,2
4. neljännes	4,0	3,0	3,0	3,0
<i>Erotus</i>				
1. neljännes				
2. neljännes	0,5	0,7	0,7	0,7
3. neljännes	1,0	0,9	1,1	1,0
4. neljännes	1,3	-0,1	-0,3	-0,2

Rahastotilojen hyväksyminen

- Arviointikäynnit: Sikavan eläinlääkärit/ostopalvelueläinlääkärit
  - Rahastoon hyväksymisen minimivaatimukset
  - Mahdollisuus uusinta-arvioitiin
  - Huomioidaan maksukaudet puolivuositain
  - Arvioinnit ilmaisia ensimmäiset vuodet, voisi muuttua maksulliseksi, uusintakäynnin maksullisuus???
- alku voi olla haastava aikataulullisesti

Sika-alan keskinäisen eläintautirahaston säännöt

7 § Hallituksen tehtävät

Hallituksen tehtävänä on erityisesti:

1. ratkaista rahaston jäsenhakemukset ja jäsenyyden päättyminen;
2. [nimittää rahastonhoitaja;]
3. määrätä rahastoon suoritettavan vuosimaksu sekä sen määräytymisperuste;
4. hyväksyy rahaston tulo- ja menoarvion sekä tilinpäätöksen;
5. määrätä rahaston vähimmäispääomasta;
6. päättää rahaston varojen sijoittamisesta ja sijoituspolitiikasta;
7. päättää luoton ottamisesta rahaston lukuun;
8. [päättää ylimääräisen vuosimaksun keräämisestä;]
9. päättää korvausten määräämisperusteiden muutoksista lainsäädännön puitteissa.

21

Sika-alan keskinäisen eläintautirahaston säännöt

9 § Korvausten maksaminen

- Rahastosta voidaan maksaa korvauksia salmonellan aiheuttamista taloudellisista menetyksistä.
- Tukikelpoisiksi kustannuksiksi katsotaan [lain keskinäisistä eläintautirahastoista] mukaiset vakuutusyhtiön arvioimat vahingot siltä osin kuin ne ylittävät **500.000 euroa**.
- Määrätään vähimmäispääoma, jonka alittuessa mahdollisuus velanottoon/ylimääräisen vuosimaksun keräämiseen

22

Sika-alan keskinäisen eläintautirahaston säännöt

11 § Rahaston velanotto

Luottoa voidaan ottaa korkeintaan se määrä, jonka rahasto on [lain keskinäisestä eläintautirahastosta] mukaan oikeutettu saamaan tukena valtiolta.

Rahaston jäsenet vastaavat rahaston velasta samassa suhteessa kuin ne maksavat rahaston vuosimaksuja.

23

Vakuutustoiminta???

- Rahasto ei voi pelkkien sääntökirjausten avulla varmistua siitä, että toimintaa ei katsota vakuutustoiminnaksi
- EU-tasolla vakuutustoimintaan liittyvä arviointi ei ole noussut kysymykseksi keskinäisten rahastojen kohdalla.
  - Esimerkiksi Ranskaan Suuntaviivojen mukaan perustettu rahasto ei ole rekisteröitynyt vakuutustoiminnan harjoittajaksi.
- Kansallisesti tulevassa lainsäädännössä voitaisiin nimenomaisesti määrätä, että toimintaan ei sovelleta vakuutuslainsäädäntöä.
  - Solvenssi II –direktiivi ei aseta esteitä (etenkään pienimuotoiselle toiminnalle)

24

Kun osakeyhtiön hallinnoima rahasto ei onnistunut...

- Selvitettiin vakuutusyhdistyksen mahdollisuuksia:
  - kokonaismaksutulo max 5 m€/v
  - Vastuvelan kokonaismäärä max 25 m€
  - Jälleenvakuutuksen osuus max 10 % edellämainituista
- Tuottajilta 2-3 m€ vakuutusmaksuina, olisi edellyttänyt 65 % korvauksista valtiontukina
  - Vakuutusyhdistyksenä toimimiselle kuitenkin edellä mainittu raja vakuutusmaksutulolle (5 m€)

Arvioitu vuosittainen enimmäisvakuutuskorvaus 10 m€ alittaisi vastuvelan kokonaismäärän (25 m€)
Vakuutusturvaa olisi pitänyt täydentää muilla tuilla tai vakuutusyhtiöiden vakuutuksilla